

Juryrapport Thea Beckman-prijs 2025

We starten deze uitreiking met een animatie gemaakt door Naomie Nootenboom, student aan de Willem de Kooningacademie.

Bij de toekenning van de Thea Beckmanprijs wordt onderscheid gemaakt tussen twee leeftijdsdoelgroepen, die om en om bekroond worden. Voor de Thea Beckmanprijs 2025 selecteerde de jury oorspronkelijk Nederlandstalige historische jeugdboeken voor lezers van 12 jaar en ouder. Daarbij is gekeken naar titels die sinds medio 2023, de laatste keer dat de prijs voor deze doelgroep uitgereikt is, zijn verschenen.

De jury heeft veel boeken met plezier gelezen. De verbreding van onderwerpskeuze zet door: waar voorheen de recente geschiedenis domineerde, zijn tegenwoordig ook de oudere tijdvakken goed vertegenwoordigd. De jury is ook blij met het feit dat veel schrijvers achter in hun boek een verantwoording opnemen waardoor jonge lezers inzicht krijgen in de verhouding tussen feit en fictie, en de nieuwsgierigheid worden opgewekt naar de historische context van het verhaal.

Onder de criteria die de jury heeft toegepast, is een gelijkwaardige rol weggelegd voor vertelkunst en historische zeggingskracht. De vijf boeken die uiteindelijk door ons zijn genomineerd, bieden stuk voor stuk mooie en meeslepende verhalen, aantrekkelijk voor de doelgroep, goed verteld en in veel gevallen ook nog eens prachtig geïllustreerd en vormgegeven.

De vijf genomineerde boeken zijn:

Margaretha van Andel, *Het addergebroed van Slot Thetinga* (Lemniscaat)
Slot Thetinga in het Friese Wiuwert is eind 17^e eeuw de woonplek van de Labadistensekte. Onder hen ook Jean met zijn moeder. Terwijl zij gelooft de ware weg gevonden te hebben, krijgt Jean steeds meer twijfels. Zijn de sekteleiders wel zo vroom als ze zich voordoen? En waar is zijn vader gebleven?

Margaretha van Andel schreef een indrukwekkende jeugdroman over een waargebeurde geschiedenis. De verwarring van hoofdpersoon Jean is aangrijpend: zijn oprechte geloof en loyaliteit worden aangetast door fanatisme en schijnheiligheid. Gelukkig blazen vrolijke vrienden lucht in het verhaal.

De animatie bij dit boek is gemaakt door Tjibbe Pet & Deze Sandifort.

Lida Dijkstra, *De wonderverteller* met illustraties van Djenné Fila (Luitingh-Sijthoff)
We schrijven 1298. Topina is schoonmaakster in de gevangenis van Genua. Ze kent de wereld niet verder dan de stadsmuren. Ze leert er gevangene Marco Polo kennen, die geweldige verhalen kent over zijn reizen langs steppen, bergen en het paleis van Koebilai Chan. Topina regelt een schrijver die de verhalen noteert, en terwijl ze ademloos meeluistert, wordt ook haar wereld groter.

Lida Dijkstra schreef een prachtige raamvertelling om de avonturen van de historische figuur Marco Polo op een voor jongeren aantrekkelijke manier over het voetlicht te brengen. Topina helpt je de onderliggende betekenis van de levensreis te ontdekken.

De animatie bij dit boek is gemaakt door Birk van Ramshorst.

Maria van Lieshout, Het lied van de merel (Nijgh & Van Ditmar)

In het Amsterdam van 2011 speurt Annick wanhopig naar een bloedverwant die als match kan dienen voor haar oma met leukemie. Haar enige aanknopingspunten liggen in de geschiedenis. Via vijf mysterieuze koperetsen ontdekt Annick stap voor stap het bloedstollende verzetsverhaal van Emma B. uit 1943.

Maria van Lieshout maakte, schreef en illustreerde een indrukwekkend boek dat in al zijn onderliggende ernst een feest is om te lezen. Het maakt duidelijk dat schijnbaar willekeurige historische feiten leiden tot nieuwsgierigheid en onderzoek. Inhoud en vorm komen vernieuwend bij elkaar om dit verhaal te vertellen.

De animatie bij dit boek is gemaakt door Manouk van Riet.

Aline Sax, Wat ons nog rest (Davidsfonds/Infodok)

Berlijn, april 1945. De stad ligt in puin en de Russen naderen snel. In een kelder vecht een zeventienjarig meisje, samen met haar moeder, broer en burens, om te overleven. Als het front hun wijk overspoelt blijkt niets meer veilig. Niets...

Aline Sax voegt een buitengewoon indrukwekkende jeugdroman toe aan haar imposante oeuvre. Met deze in vrije versvorm genoteerde novelle vanuit het perspectief van een Duits meisje brengt ze het onzegbare onder woorden. De vorm draagt eraan bij dat het beklemmende verhaal je regelmatig onder de huid kruipt.

De animatie bij dit boek is gemaakt door Yona Rietdijk.

Dirk Weber, Welkom thuis, chrononauten (Querido)

Wanneer Barend in dienst treedt bij het veilinghuis van meester Rieter, ontdekt hij een ongelooflijk geheim: hij wordt tijdreiziger, met de opdracht verloren kunstwerken te redden. De reizen zijn adembenemend, maar elke terugkeer maakt hem zieker. Tot Barend beseft dat het grootste gevaar niet in het verleden schuilt, maar in het heden.

Dirk Weber schreef een verhaal waar het vertelplezier vanaf spat. De tijdreis – bekend uit het oeuvre van Thea Beckman – krijgt bij hem een nieuwe dimensie. En passant ervaart de lezer hoe de tijd inwerkt op de kunstgeschiedenis, op onze omgeving en op onze levens.

De animatie bij dit boek is gemaakt door Nina Zandvliet.

[Bekendmaking winnaar van de Jonge Beckman]

Voordat zij bekendmaakt wie de Thea Beckmanprijs 2025 wint, spreekt de jury haar dank uit aan de studenten van de Willem de Kooningacademie die bij de genomineerde titels een animatie hebben gemaakt, en dit jaar voor het eerst ook een algemene trailer. We danken daarbij ook Ronald Vierbergen, docent aan de Willem de Kooningacademie en begeleider van de studenten.

Dit is ook een goed moment om ons oud jurylid Moniek Warmer (SLO) in het zonnetje te zetten, die indertijd de samenwerking met de Willem de Kooningacademie heeft opgezet en de studenten tot vorig jaar vanuit de jury met veel inzet en toewijding heeft begeleid.

Eveneens een hartelijk woord van dank aan de jury van de Jonge Beckman die – zoals we gehoord en gezien hebben – onder de bezielende leiding van Emmy Stevens de genomineerde titels hebben gelezen, en – geheel onafhankelijk van onze jury – tot een eigen oordeel is gekomen.

Tot slot spreken we onze dank uit aan het Archeon, dat zoals elk jaar op onovertroffen wijze voor in- en aankleding van de prijsuitreiking zorg draagt.

En dan nu het moment der waarheid. De winnaar is een uitstekend geschreven, spannende jeugdroman; een verhaal dat levensvragen aan de orde stelt en tegelijkertijd een universeel verhaal over vriendschap is; een boek dat historisch accuraat en tegelijkertijd actueel is; een geschiedenis die je regelmatig naar de strot grijpt maar op andere momenten heerlijk grappig en licht is. De jury heeft besloten de Thea Beckmanprijs 2025 toe te kennen aan *Het addergebroed van Slot Thetinga* van Margaretha van Andel.

De jury,
Inge Mooiman (kinderboekwinkel Silvester, Leiden)
Liselotte Dessauvagie (zelfstandig leesbevorderaar)
Rutger van Driel (docent Nederlands Marnix-academie)
Nataschenka Leclercq (bibliotheek Rozet, Arnhem)
Hubert Slings (stichting entoen.nu, voorzitter)
Monique Veldman (Archeon)

Alphen aan den Rijn, 13 september 2025